

تصویر نگار: محدثه علیشاده

یادگیری ریموت

شرح عناصر و روش‌های تدریس

((سوسن بالغی‌زاده / دکتری تکنولوژی آموزشی))

اشاره

در شماره قبل درباره یادگیری ریموت و تفاوت‌های آن با یادگیری مجازی شرح دادیم. همچنین، مدل‌های یادگیری ریموت را معرفی کردیم. در این شماره عناصر یادگیری ریموت (زمان، ارتباطات، فناوری^۱ و طراحی درس^۲) و همچنین روش تدریس گروهی در این شکل از یادگیری را شرح می‌دهیم.

کلیدواژه‌ها: یادگیری ریموت، یادگیری مجازی

عناصر یادگیری ریموت

همان‌طور که در قسمت اول مقاله اشاره شد، اغلب اوقات یادگیری ریموت در زمان استرس برانگیخته می‌شود. بنابراین، نباید به معلمان و دانش‌آموزان وظایف بیشتری اضافه کرد. برای مؤثرتر شدن این شکل از یادگیری، باید ساختار کاملاً تعریف‌شده‌ای وجود داشته باشد که بتواند از یک برنامه آموزشی توسعه‌یافته پشتیبانی کند. بنابراین، باید عناصر این نوع یادگیری را شناخت و برنامه‌های آموزشی را با آن‌ها هماهنگ کرد. مهم‌ترین عناصر این نوع یادگیری عبارت‌اند از: زمان، ارتباطات، فناوری و طراحی درس در ادامه آن‌ها را شرح می‌دهیم:

زمان: زمان اولین چیزی است که مدرسه‌ها باید به آن توجه کنند. در واقع، «زمان» انتظارات و مرزها را برای دانش‌آموزان و معلمان مشخص می‌کند. مدت زمانی که لازم است دانش‌آموز مطلبی را بیاموزد، در یادگیری ریموت و یادگیری حضوری متفاوت است و باید با دقت بیشتری آن را بررسی کرد. یکی از عواملی که بر یادگیری دانش‌آموزان تأثیر دارد، نوع پلتفرمی است که معلم برای تدریس از آن استفاده می‌کند. به عبارت دیگر، مدت

زمانی که طول می کشد تا دانش آموز مطلبی را در محیط یادگیری ریموت بیاموزد، به پلتفرمی بستگی دارد که از آن برای تدریس استفاده می کنیم. اگر از پلتفرم‌هایی استفاده کنیم که در آن‌ها دانش‌آموزان به صورت هم‌زمان تصویر و صدای معلم (و هم کلاسی‌های خود) را دریافت می کنند، کیفیت یادگیری بالاتر خواهد رفت و مدت زمان لازم برای یادگیری مطالب کمتر خواهد بود. همچنین، تکالیفی که دانش‌آموز در کلاس سنتی در یک بازه یک تا دو روزه می تواند انجام دهد، ممکن است در محیط یادگیری ریموت متفاوت باشد.

مدت دسترسی دانش‌آموزان به معلم در یادگیری ریموت نیز بسیار مهم است. مدرسه‌ها باید زمانی مشخص را در طول روز یا هفته معین کنند تا معلم به سؤالات دانش‌آموزان پاسخ دهد. اطمینان حاصل کنید که این «ساعات اداری» به طور واضح برنامه‌ریزی شده باشد تا دانش‌آموزان بدانند معلم چه زمانی در دسترس خواهد بود تا به سرعت به نیازهای دانش‌آموزان پاسخ دهد.

مدرسه‌ها باید زمانی را برای دانش‌آموزان اختصاص دهند تا با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. برای مثال، معلم می تواند دانش‌آموزان را به گروه‌های کوچک تقسیم کند و از آن‌ها بخواهد در مورد یک موضوع درسی در یک زمان مشخص از روز (ممکن است این زمان به غیر از ساعت درسی و مثلاً عصر یا شب باشد) با هم بحث و تبادل نظر کنند؛ به طوری که هنگام بحث، معلم در گروه حضور نداشته باشد و خود دانش‌آموزان کلاس را اداره کنند.

ارتباطات

ارتباطات جنبه دیگری است که باید در تجربه یادگیری ریموت مشخص شود. بخشی از کیفیت ارتباطات بستگی دارد به نوع پلتفرمی که استفاده می شود و نیز به پشتیبانی فنی آن. با وجود این، معلم می تواند از ابزارهای متعدد مانند پست الکترونیک، پیام‌رسان و سایر برنامه‌ها برای ارتباط با دانش‌آموزان استفاده کند. دانش‌آموزان همچنین نیاز دارند ساعاتی را با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. بنابراین، مدرسه‌ها باید برای دانش‌آموزان محیطی مجازی فراهم کنند تا با یکدیگر گفت‌وگو کنند. باید توجه کرد، در کلاس حضوری دانش‌آموزان می توانند در طول مدتی که در مدرسه هستند، با یکدیگر صحبت کنند. این ارتباط برای رشد ذهنی، اجتماعی و عاطفی آن‌ها لازم است. اما زمانی که دانش‌آموزان در خانه هستند، امکان ارتباط با یکدیگر را ندارند. در پلتفرم شاد مدرسه‌ها می توانند برای شاگردان در هر کلاس یک اتاق گفت‌وگو^۱ درست کنند تا دانش‌آموزان با یکدیگر گفت‌وگو کنند.

در یادگیری ریموت، از آنجایی که دانش‌آموز به صورت حضوری با معلم ارتباط ندارد تا از نظرات وی مطلع شود، هنگامی که تکالیف به دانش‌آموزان بازگردانده می شوند، نظرات و یادداشت‌هایی که معلم به دانش‌آموزان ارائه می دهد، باید با جزئیات بیشتر درج شوند. اگر بازخورد

دقیق تری ارائه شود، دانش‌آموز سریع تر به یادگیری در حد تسلط دست پیدا می کند و قادر خواهد بود تکالیفش را کامل کند.

فناوری

دسترسی دانش‌آموزان به فناوری بسیار مهم است. اگر برخی از آن‌ها به دلایلی امکان دسترسی به وب نداشته باشند، مدرسه‌ها باید با روش‌های دیگری محتوای آموزشی را برای آن‌ها ارسال کنند. برای مثال می توانند برای این دانش‌آموزان جزوه تهیه کنند یا فیلم‌های آموزشی را در لوح فشرده ذخیره و برای آن‌ها بفرستند. دانش‌آموزان می توانند برای ارتباط با معلم از تلفن استفاده کنند. در هر صورت، مدرسه‌ها باید اطلاعات بسیار روشنی در مورد نحوه دسترسی دانش‌آموزان به ابزارهای آنلاین آموزشی، مانند تبلت، گوشی و رایانه رومیزی داشته باشند. همچنین، پلتفرمی که برای آموزش استفاده می شود، باید از پشتیبانی فنی مطلوبی برخوردار باشد. در مورد دانش‌آموزانی که در مناطق محروم زندگی می کنند و امکانات آموزشی کافی ندارند، آموزش و پرورش می تواند معلمانی را موظف کند تا در ساعاتی از هفته به صورت تلفنی با دانش‌آموزان صحبت و اشکالات درسی آن‌ها را رفع کنند.

طراحی درس

چارچوب طراحی درس در یادگیری ریموت مانند یادگیری حضوری است، اما تفاوت‌هایی نیز دارد. در واقع طراحی درس در یادگیری ریموت دقیق تر از طرح درسی است که به صورت حضوری ارائه می شود. در آموزش حضوری، معلم می تواند از چهره و رفتار دانش‌آموزان مطلع شود آیا آن‌ها مطالبی را که او آموزش می دهد درک می کنند یا خیر و سپس تنظیماتی را در روش تدریس خود انجام دهد، اما در محیط از راه دور، برای کمک به یادگیری و درک دانش‌آموزان از مباحث درسی، باید از محتوایی که مکمل آموزش هستند استفاده کرد. برنامه‌های آموزشی مکمل می توانند شامل جزوه، فیلم، تصویر، کلیپ، پادکست^۲ و اسلاید باشند. مراحل از طراحی درس که در یادگیری ریموت باید برجسته شوند، به این شرح هستند:

■ آماده‌سازی

آماده‌سازی و ارائه مطالبی که موجب پیوند و ارتباط مفاهیم درس جدید با مطالب و تجربه‌هایی که دانش‌آموز قبلاً آن‌ها را آموخته است، باید بسیار برجسته تر از آموزش حضوری باشد. در واقع، هنگام ورود به مطالب درس جدید، دانش‌آموز باید ارتباط آن را با درس‌های قبلی به خوبی متوجه شود.

■ ایجاد انگیزه

همان‌طور که قبلاً ذکر شد، در یادگیری ریموت کنترل معلم بر رفتار دانش‌آموزان بسیار کمتر از آموزش حضوری است، لذا او باید برای جلب توجه و ایجاد انگیزه روش‌هایی ابتکاری به کار بندد تا دانش‌آموزان با علاقه بیشتری در کلاس حضور داشته باشند.

جلسه برای دانش‌آموزان تمرین حل کرد. در صورتی که اگر دو کلاس ادغام نشوند، هر کلاس یک جلسه تدریس و یک جلسه تمرین خواهد داشت. هنگام حل تمرین در هر کلاس فقط یک معلم می‌تواند حضور داشته باشد یا به‌صورت گروهی تمرین حل شود.

جمع‌بندی

به‌طور کلی، در یادگیری ریموت دانش‌آموزانی که یادگیرنده‌های مستقل‌تری هستند و تحمل رؤیایی با مسائل چالش‌زا در آن‌ها بیشتر است، موفقیت تحصیلی بالاتری کسب می‌کنند. موفقیت در این نوع تدریس به خلاقیت مدیر مدرسه و معلمان در برنامه‌ریزی آموزشی بسیار وابسته است. از آنجا که یادگیری ریموت به فضای فیزیکی وابسته نیست، امکاناتی را برای معلمان فراهم می‌کند که در آموزش حضوری ممکن است وجود نداشته باشد. برای مثال، معلمان می‌توانند به‌راحتی چندین کلاس را با هم ادغام و به‌صورت انفرادی و گروهی مدیریت کنند. ادغام کلاس‌ها و تبدیل آن‌ها به کلاس‌های بدون دیوار، علاوه بر آنکه ارتباط بین دانش‌آموزان و معلمان را در یک درس بیشتر می‌کند، بستری فراهم می‌سازد تا تبادل تجربه‌های تدریس بین معلمان بیشتر شود.

پی‌نوشت‌ها

1. Communication
2. Technology
3. Lesson Design
4. Chat Room
5. Podcast

منابع

1. Ray, C. (2020). What is remoting learning: <https://www.techlearning.com/how-to/what-is-remote-learning>.
2. What is remote learning?: <https://tophat.com/glossary/r/remote-learning/>
3. Coker, D. (2020). Revolution in Remote Learning: A Plan for Radical Improvement A policy recommendation to transform technology to improve student learning. In Proceedings of EdMedia + Innovate Learning (pp. 329-343). Online, The Netherlands: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE). Retrieved July 10, 2020 from
4. Hodges, C., Moori, S., Lockee, B., Trust, T., Bond, A. (2020). The difference between emergency remote learning and online learning: <https://er.educase.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>.
5. Hood, N. (2020). Three instructional model for remote learning: <https://theeducationhub.org.nz/three-instructional-models-for-remote-learning/>

اهداف تدریس

اهداف تدریس بخش مهمی از طرح درس است که در یادگیری ریموت و حضوری وجود دارد. اما در یادگیری ریموت اهداف باید بیشتر بر عملکرد دانش‌آموزان تمرکز کنند.

نظرسنجی از دانش‌آموزان

معلم در یادگیری ریموت بهتر است یک فهرست واری (چک‌لیست) تهیه کند و در پایان هر درس از دانش‌آموزان بخواهد یادگیری خود را ارزیابی کنند. در این صورت معلم می‌تواند از شیوه یادگیری و مشکلات یادگیرندگان در کلاس آگاه شود.

تولید محتوا

برای آنکه یادگیری ریموت از کیفیت بهتری برخوردار شود، بهتر است از ابزارهای متعدد مانند چندرسانه‌ای‌ها، فیلم، کلیپ و پادکست استفاده کنید. معلم می‌تواند این محتواها را خودش تولید کند یا از محتواهای آماده استفاده کند. انتخاب محتوا باید براساس نیاز دانش‌آموزان کلاس صورت گیرد. لذا معلم باید در انتخاب محتوا بسیار دقت کند.

ارزشیابی

معلم می‌تواند برای ارزشیابی دانش‌آموزان از آزمون‌های آنلاین استفاده کند. نحوه پرسش از دانش‌آموزان در کلاس نیز به خلاقیت معلم بستگی دارد. معلم می‌تواند دانش‌آموزان را گروه‌بندی کند و به هر گروه آزمونی متفاوت ارائه کند. دانش‌آموزان هر گروه می‌توانند پس از مشورت با یکدیگر پاسخ سؤالات را در صفحه خصوصی معلم در برنامه شاد (یا هر پلتفرم دیگری که استفاده می‌کنند) بفرستند.

تدریس گروهی و کلاس‌های بدون دیوار در محیط

یادگیری ریموت

برخی از روش‌های تدریس که به‌صورت حضوری اجرای آن‌ها مشکل است، در محیط یادگیری ریموت از قابلیت اجرایی بالاتری برخوردارند. این محیط به معلمان امکان می‌دهد به‌صورت گروهی تدریس کنند. برای مثال، دو معلم ریاضی در مدرسه می‌توانند دانش‌آموزان دو کلاس را با هم ادغام کنند. سپس یکی از معلمان تدریس کند و دیگری به سؤالات و یادداشت‌هایی که دانش‌آموزان در صفحه خصوصی معلم می‌فرستند، پاسخ دهد. معلم دوم همچنین می‌تواند حضور و غیاب دانش‌آموزان را در کلاس و میزان فعالیت آن‌ها را بررسی کند. این ادغام می‌تواند فرصت بیشتری برای حل تمرین، رفع اشکال و بحث گروهی فراهم کند. برای مثال، اگر در یک مدرسه در یک پایه (مثلاً پایه نهم) دو کلاس وجود داشته باشد، برای درس ریاضی به این دو کلاس چهار جلسه در هفته ریاضی آموزش داده می‌شود. با ادغام دو کلاس می‌توان یک جلسه تدریس ارائه داد و سه